

Coronavirüs pandemisinde bilimsel araştırmalar ve akademik yayıncılık

Scientific researches and academic publishing during the coronavirus pandemic

Özgür Kasapçopur

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Çocuk Romatoloji Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

İnsanlık, Aralık 2019'da Çin Halk Cumhuriyetinin Wuhan bölgesinde ortaya çıkan SARS-CoV-2 enfeksiyonunun tüm dünyaya yayılması ile birlikte en büyük yaşamsal tehditlerinden birisinin altına girdi. Bu yazının yazılmış olduğu Eylül 2020 ortasında COVID-19 enfeksiyonundan 29 Milyon Kişi yeryüzünde etkilenmiş ve 925.000 kişi yaşamını kaybetmiş durumda. Bu pandemiden ve WHO'nun deyimi ile bu "insanlık düşmanı" bu virüsten insanlığın kurtuluğu da bugün için ancak yapılan bilimsel araştırmalar ve bu araştırma verilerinin tüm bilim dünyası ile paylaşılmasıyla olası (1, 2).

Aralık 2019'da ilk enfeksiyonun görülmesinin ardından bu farklı enfeksiyona hangi etkenin yol açtığı yapılan bilimsel araştırmalar ile yaklaşık iki hafta içinde ortaya konuldu. Bu hastalığa yol açan etken 2000'li yılların başından bu yana bildiğimiz SARS enfeksiyonuna benziyordu ama bazı farklılıklar içeriyor. Ondan ötür bu yani etken SARS-CoV-2 olarak ve enfeksiyon tablosu da COVID-19 enfeksiyonu adı ile adlandırıldı. Bunun ardından bu güne dek bu konu ile ilgili PubMed veri tabanında yer alan 54000'e yakın olgu sunusu ve klinik araştırma yayınlandı. Belki de bilim dünyası şimdiye dek hiç bu kadar yoğun bir üretim içinde olmadı. Bu bilimsel araştırmalar sayesinde insanlık bir kez daha bu karanlık günlerin içinden çıkma çabasında. İnsanlığı yeniden güzel ve mutlu günlere ulaştırma çabasını bilim sürdürüyor. Zaten öyle değil midir; bilim ve sanat insanlığın bugüne dek elde etmiş olduğu en büyük kazanımdır. Bilim ve sanat bir arada insanlık için her şeyi en güzel şekilde yapmaya çalışır (3, 4).

COVID-19 özelinde baktığımızda ise bu noktadaki en

önemli çaba ise dünyanın dört bir yanında yürütölen aşı çalışmaları ile yaşama geçirilmekte. Bugünlerde yaklaşık ona yakın faz 3 aşı çalışması yürütölmekte. Bunun yanı sıra yaklaşık 100'e yakın aşı çalışması da sürmektedir. Bilimin ışığında insanlık bu karanlık günleri hızla aşacaktır.

Tüm bunlar bir kez daha bizlere Bilim'in tıpkı sanat gibi insanlık için ne büyük bir değer olduğunu bizlere bir kez daha gösterdi. Tarihe baktığımızda da en karanlık noktalardan insanlık hep bilimin yardımı ile çıkmış ve yeni güzel günlere ulaşmıştır. Bilimin ve insanlığın birlikte olan serüveninde en önemli noktalardan birisi ise bilimsel bilginin paylaşımı ve paylaşılan bu bilginin gelecek güzel günler için ilerideki kuşaklara bırakılmasıdır. Bu noktada da bilim insanlarının en büyük yardımcısı akademik yayıncılıktır. Akademik yayıncılık tarihinde çok ilginç öyküler bulunsa da yaklaşık 200 yıldan bu yana insanlığın ve bilim insanlarının hizmetinde yer almaya başarı ile devam etmektedir. Bugüne dek yeryüzünde yaşamış en önemli bilim insanı olan Albert Einstein'ın ünlü "izafiyet teorisi" ile ilgili ilk yazısı 1910'lu yılların başında birkaç dergiden başlangıçta ret yanıtı almıştır. Daha sonra bu araştırmanın yayınlanması ile özellikle bilim yaşamı farklı bir noktaya evrilmiştir. Bundan ötürü, akademik yayıncılık hala bilim insanlarının yaşamında en önemli yeri almaya devam etmektedir. Bilim insanlarının etkinlikleri yayınlamış oldukları araştırmalar ve bu yazıların önemli bilimsel dergilerde yayınlanması ile ortaya konulmaktadır. Özellikle Koronavirüs pandemisi döneminde yayınlanan tüm çalışmaların bilimsel derilerde "open-access" olarak yer alması da çok önemli bir noktadır. Bu dönemde çok sayıda bilimsel araştırmanın yayınlanması ethical so-

Cite this article as: Kasapçopur Ö. Scientific researches and academic publishing during the coronavirus pandemic. Turk Pediatri Ars 2020; 55(3): 213-4.

Sorumlu Yazar/Corresponding Author: Özgür Kasapçopur E-posta/E-mail: ozgurkc@istanbul.edu.tr

©Telif Hakkı 2020 Türk Pediatri Kurumu Derneği - Makale metnine www.turkpediatriarsivi.com web adresinden ulaşılabilir.

©Copyright 2020 by Turkish Pediatric Association - Available online at www.turkpediatriarsivi.com

DOI: 10.14744/TurkPediatriArs.2020.78785

OPEN ACCESS This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

runları da ortaya çıkarmıştır. Yayınlanan bazı önemli görülen çalışmalar çok önemli dergilerden retrakte edilmiştir (3-5). Tüm bu verilerden dolayı akademik yayıncılıkta en önemli nokta hem pediatri hem de diğer tıp alanlarında etik kurallara olan şaşmaz bir bağlılıktır. Etik kurallara olan bu bağlılıkla yapılan bilimsel araştırmalar doğanın yok olmasını önleyecek ve tüm insanlık için doğa ile kardeş bir yaşam dayanişma içinde başlayacaktır.

Bu arada ülkemiz ve dünyadaki önemli genel pediatri dergilerimizden olan "TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS"te yeni bir görev değişikliği ile arkadaşlarım ve ben görevi devraldık. İlk olarak dergimiz için web sitemizde görebileceğiniz yeni bir yönerge oluşturup bununla birlikte dergimizin etkinliğini ve okunabilirliğini artırma amacını önümüze birincil ana amaç olarak ortaya koyduk. Dergimizin yayın yaşamını sürdürürken tüm evrensel etik kurallara bağlılıkla yayın yaşamımızı sürdürmeye çalışmayı birincil amaç olarak göz önüne aldık. Ülkemizde var olan başarı öyküsüne sahip dergilerle dayanışmak ve onların önerilerini almakta bizler için çok önemli hareket noktalarımızdan birisi oldu (6). Sonuç olarak, birkaç yıl içinde dergimizi bilimsel dünyada hakkettiği yere ge-

tirebilirsek kendimizi mutlu sayacağız. Tüm Dünya'daki meslektaşlarımız ile dergimizin hızlı ve etkin yayıncılık ilkesini paylaşmaktan onur duyuyoruz.

Kaynaklar

1. okuğraş H, Önal P. SARS-CoV-2 infection in children. *Türk Pediatri Ars* 2020; 55: 95-102.
2. Haşlak F, Yıldız M, Adrovic A, Barut K, Kasapçopur Ö. Childhood Rheumatic Diseases and COVID-19 Pandemic: An Intriguing Linkage and a New Horizon. *Balkan Med J* 2020; 37: 184-8.
3. Helliwell JA, Bolton WS, Burke JR, Tiernan JP, Jayne DG, Chapman SJ. Global academic response to COVID-19: Cross-sectional study. *Learn Publ.* 2020 Jul 1:10.1002/leap.1317. doi: 10.1002/leap.1317. [Epub ahead of print].
4. Gupta L, Gasparyan AY, Misra DP, Agarwal V, Zimba O, Yessirkepov M. Information and Misinformation on COVID-19: a Cross-Sectional Survey Study. *J Korean Med Sci* 2020; 35: e256.
5. Laventhal N, Basak R, Dell ML, et al. The Ethics of Creating a Resource Allocation Strategy During the COVID-19 Pandemic. *Pediatrics* 2020; 146: e20201243.
6. Koak Z. The Impact Factor of Balkan Medical Journal Continues to Rise. *Balkan Med J* 2020; 37: 234-5.